

UTRJEVANJE IN PONAVLJANJE ZNANJA ZA 6. RAZREDE PISAVE IN PODLAGE ZA PISANJE

1. Preberi besedilo in odgovori na vprašanja. Pravilne odgovore prenesi na črte.

Pisava je sistem znakov, s katerimi zapišemo naše misli v določenem jeziku. Nastala je iz praktičnih potreb po ohranjanju spomina in podatkov. Medtem ko misli in izgovorjene besede izginejo, zapisano besedilo ostane in se ne spreminja. Pisava omogoča hranjenje velike količine podatkov skozi čas in omogoča tudi sporazumevanje na daljavo. Pisava je eden največjih in najpomembnejših človeških izumov. Je PRELOMNICA, ki zaznamuje LOČITEV **prazgodovine** od **starega veka**. Skozi zgodovino se je pisava postopoma razvijala in spreminjala.

a) Me spodaj danimi predlogi najdi tri razloge za nastanek pisave.

zaradi lažjega vodenja države

zaradi muh vladarja Hamurabija

zaradi prerokb svečenikov

za lažjega sporazumevanja na daljavo

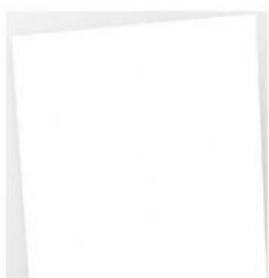
zaradi izgube spomina

zaradi ohranjanja velikih količin podatkov

ker je Alah tako ukazal Mohamedu

zaradi prelomnih trenutkov v vojni med Asirci in Babilonci

2. K podlagam za pisanje določi pravilno ime podlage in pripadajočo pisavo. Imena podlag prenesi k ustrezni podlagi, pisave pa pravilno poveži.

SVILA

GLINA

KAMEN

KITAJSKE
PISMENKE

HIEROGLIFI

PAPIR

PAPIRUS

SUMERSKI
KLINOPIS

3. Najdite pravilne odgovore tako, da kliknete na pravi pojem v besedilu.

Za eno najstarejših pisav velja pisava, ki se je razvila v Mezopotamiji v 4. tisočletju pred Kristusom. Tej pisavi danes pravimo slikovna oz. klinopisna pisava. Takrat so se tam oblikovale mestne državnice. Potreba po zapisih se je pojavila, ko je v državi živelo toliko ljudi, da si uradniki, ki so pobirali davke, vseh podatkov niso mogli več zapomniti. Najstarejša najdena besedila zapisujejo količino žita, živine, delavcev, velikosti polj itd. in so zapisana v slikovni oz. piktografski pisavi. Takrat so pisavo uporabljali predvsem za zapisovanje in hranjenje računovodskih podatkov.

- a) katera pisava je najstarejša b) kaj se je tam oblikovalo c) za kaj so pisavo takrat uporabljali d) kdaj se je razvila prva pisava e) kje se je razvila prva pisava f) kdo je pobiral davke g) kaj so le-ti pobirali

4. Pisave prenesi na pripadajoče podlage.

	CH	CH	CH	CH	CH	CH	CH
1	1	2	3	4	5	6	7
2	8	9	10	11	12	13	14
3	15	16	17	18	19	20	21
4	22	23	24	25	26	27	28
5	29	30	31	32	33	34	35
6	36	37	38	39	40	41	42
7	43	44	45	46	47	48	49
8	50	51	52	53	54	55	56
9	57	58	59	60	61	62	63
10	64	65	66	67	68	69	70
11	71	72	73	74	75	76	77
12	78	79	80	81	82	83	84
13	85	86	87	88	89	90	91
14	92	93	94	95	96	97	98
15	99	100	101	102	103	104	105
16	106	107	108	109	110	111	112
17	113	114	115	116	117	118	119
18	120	121	122	123	124	125	126
19	127	128	129	130	131	132	133
20	134	135	136	137	138	139	140
21	141	142	143	144	145	146	147
22	148	149	150	151	152	153	154
23	155	156	157	158	159	160	161
24	162	163	164	165	166	167	168
25	169	170	171	172	173	174	175
26	176	177	178	179	180	181	182
27	183	184	185	186	187	188	189
28	190	191	192	193	194	195	196
29	197	198	199	200	201	202	203
30	204	205	206	207	208	209	210
31	211	212	213	214	215	216	217
32	218	219	220	221	222	223	224
33	225	226	227	228	229	230	231
34	232	233	234	235	236	237	238
35	239	240	241	242	243	244	245
36	246	247	248	249	250	251	252
37	253	254	255	256	257	258	259
38	260	261	262	263	264	265	266
39	267	268	269	270	271	272	273
40	274	275	276	277	278	279	280
41	281	282	283	284	285	286	287
42	288	289	290	291	292	293	294
43	295	296	297	298	299	300	301
44	302	303	304	305	306	307	308
45	309	310	311	312	313	314	315
46	316	317	318	319	320	321	322
47	323	324	325	326	327	328	329
48	330	331	332	333	334	335	336
49	337	338	339	340	341	342	343
50	344	345	346	347	348	349	350
51	351	352	353	354	355	356	357
52	358	359	360	361	362	363	364
53	365	366	367	368	369	370	371
54	372	373	374	375	376	377	378
55	379	380	381	382	383	384	385
56	386	387	388	389	390	391	392
57	393	394	395	396	397	398	399
58	400	401	402	403	404	405	406
59	407	408	409	410	411	412	413
60	414	415	416	417	418	419	420
61	421	422	423	424	425	426	427
62	428	429	430	431	432	433	434
63	435	436	437	438	439	440	441
64	442	443	444	445	446	447	448
65	449	450	451	452	453	454	455
66	456	457	458	459	460	461	462
67	463	464	465	466	467	468	469
68	470	471	472	473	474	475	476
69	477	478	479	480	481	482	483
70	484	485	486	487	488	489	490
71	491	492	493	494	495	496	497
72	498	499	500	501	502	503	504
73	505	506	507	508	509	510	511
74	512	513	514	515	516	517	518
75	519	520	521	522	523	524	525
76	526	527	528	529	530	531	532
77	533	534	535	536	537	538	539
78	540	541	542	543	544	545	546
79	547	548	549	550	551	552	553
80	554	555	556	557	558	559	560
81	561	562	563	564	565	566	567
82	568	569	570	571	572	573	574
83	575	576	577	578	579	580	581
84	582	583	584	585	586	587	588
85	589	590	591	592	593	594	595
86	596	597	598	599	600	601	602
87	603	604	605	606	607	608	609
88	610	611	612	613	614	615	616
89	617	618	619	620	621	622	623
90	624	625	626	627	628	629	630
91	631	632	633	634	635	636	637
92	638	639	640	641	642	643	644
93	645	646	647	648	649	650	651
94	652	653	654	655	656	657	658
95	659	660	661	662	663	664	665
96	666	667	668	669	670	671	672
97	673	674	675	676	677	678	679
98	680	681	682	683	684	685	686
99	687	688	689	690	691	692	693
100	694	695	696	697	698	699	700

5. Pravilno poveži.

Prva pisava.	HIEROGLIFI
Prvi zapišejo črkovno pisavo.	GRKI
Egiptovska pisava.	LATINICI
Dodajo samoglasnike v pisavo.	KLINOPIS
Posodobijo grško pisavo.	FENIČANI
Danes pišemo v...	RIMLJANI

6. V prazna polja pravilno prenesi pisala za pisanje na dano podlago

PODLAGA	PRIPADAJOČE PISALO
KAMEN	
KOVINSKE PLOŠČICE	
PAPIRUS	
SVILA	
GLINASTE PLOŠČICE	
VOŠČENE TABLICE	

LESENO PISALO S PRIOSTRENO
KONICO

ČOPIČ IN ČRNILO

STILUS

DLETO IN KLADIVO

KOVINSKO DLETO IN KLADIVO

PERO IZ TRSTIKE

7. Kaj je pergament? Uredi trditve tako, da bodo pravilne.

a) S posebnim postopkom ustrojena koža živali, pripravljena za pisanje se

imenuje papirus. _____

b) Popisan pergament so najprej hranili v svedrih. _____

- c) Pozneje so zvitke razrezali na posamezne liste in jih zlagali enega a drugega, nastal je kolek. _____
- d) v srednjem veku so v samostanih znali pisati le kuharji. _____
- e) Prepisovali so stare listine, knjige, zvitke. Pisali so z gosjim peresom in temperami. _____
- f) Znali so lepo okraševati začetne črke, ki so se imenovale sfinge. _____
- g) Podlaga za pisanje je bila boljša od papirusa, ker so lahko pisali na eno stran. _____
- h) Pergament so izumili v Mali Aziji v mestu Pergament. _____
- i) Brižinski spomeniki, ki so najstarejše besedilo v slovenščini so napisani na kamen. _____

8. Pravilno ugotovi.

1. Katera pomožna zgodovinska veda se ukvarja s preučevanjem starih pisav?

- a) sfragistika
- b) diplomatika
- c) arheologija
- d) paleografija
- e) heraldika

2. Katera pomožna zgodovinska veda se ukvarja s proučevanjem grbov?

- a) sfragistika
- b) diplomatika
- c) arheologija
- d) paleografija
- e) heraldika

9. Pravilno reši preglednico. Spodnje pojme pravilno prenesi na polja v preglednici.

	Glinene tablice	Kamen	Papirus	Pergament	Papir
Zgodovinsko obdobje					
Iz česa so izdelovali material za pisanje?					
Pripomoček za pisanje					
Slabosti materiala					

Stari vek

Krhkost

Težko za
pisanje

Dleto in
kladivo

Iz
ustrojene
kože

Neobstoje –
hitro propade

Dragi
material -
cena

Gosje pero
in črnilo

Stari vek

Iz
papirusne
rastline

Stari, srednji,
novi vek in
sodobnost

Trstika in
črnilo

Stari in
srednji vek

Čopič in
črnilo

Stari vek

Zlahka se
je zlomila

Pisalo s
priostreno
konico

Iz gline

Izklesali v
kamnolomu

Iz lubja,
lesa, cunj,...

V pomoč pri usvajanju svojega znanja, so ti tile trije smeškoti.

Moje znanje je odlično.

Še se moram učiti.

Še veliko se moram naučiti.

